

Telefős szerkesztő:
Mádár Miklós

Független politikai napilap, megjelenik mindennap. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea, Piața Mihai Viteazul 4.

ERDELYI MAGYAR

Páris és London már nem bizik a béketárgyalások sikerében

Olaszország nem fogadja el a békejavaslatokat. Január előtt nem lehet szó a tárgyalások eredményességéről

Róma, december 6.

Annak ellenére, hogy két nap óta a nemzetközi helyzet enyhüléséről beszélnek és úgy az angol, mint a francia fővárosban pozitív reményt látnak a megegyezésre — Rómában ezeket a híreket tartózkodóan fogadják.

A Temps szerint sokat változtatott az angol kormány tegnapi expozéja, amelyben jelét adta, hogy minden lehető meg akar tenni a békés megegyezés érdekében. Természetesen ez nehéz, mert a Temps szerint nemcsak az angol és az olasz vélemény között van eltérés, hanem meglehetősen nagy úr tántog a francia és az angol vélemény között is. Eppen ezért úgy a francia, mint az angol politikai körökben meg vannak arról győződve, hogy a két nap óta meginduló béketárgyalások nem fognak olyan mederben lefolyni, hogy szó lehessen arról, hogy január előtt eredménnyel végződjenek.

Sokat fog enyhíteni az angol-francia ellentéteken Hoare és Laval személyes találkozása, amelynek alkalmával a kérdések nagyobb részét tisztázni fogják.

A francia kormány nagyon szeretné, hogyha a december 12-i megtorló bizottság ülése előtt az olasz-abesszin viszály ügyében olyan lépés történne, amely szükségte lenne tennie, hogy ezt a megtorló ülést megtartsák. Eppen ezért ismételt felkérlek az olasz kormányt arra, hogy adja elő határozott békekívánságait, hogy azt vita tárgyává tegyék. Azt is szeretné a francia kormány, hogyha az olasz kormány kellőképpen méltányolná Hoare tegnapi expozéját.

Páris, december 6.

Laval francia miniszterelnök a szombati tárgyalásokkal kapcsolatosan nyilatkozott a sajtó számára és kijelentette, hogy a tárgyalás során a szó teljes értelmében nem tárgyalják a békejavaslati terveket, hanem csupán arra szorítkoznak, hogy miképpen tudják a genfi utasítások alapján az olasz-abesszin viszály ügyét békésen levezetni.

Páris közvéleménye nem reménykedik a szombati tárgyalások kielégítő kimenetelében és az angol sajtó is meglehetősen tartózkodóan ír a szombati tárgyalásokról. A

párisi lapok véleménye szerint Mussolini olasz miniszterelnök több mint bizonyos, hogy nem fogja elfogadni az új béketervezetet. Általánosan kialakult vélemény szerint a szombati tárgyalások kimenetelében sem Páris, sem pedig Londonban nem biznak.

Akszum, december 6.

Az abessziniai frontról érkező jelentések szerint az olasz repülők bombát dobtak Irim herceg csapatára, amely utban van Gondartól északkeletre a Takaze folyó felé...

A Tigre tartománybeli kopt papság ün

nepélyes keretek között ünnepelte meg székelyes évi vallási ünnepeinek egyikét. Erre az alkalomra a messzi vidékekről is leutaztak Akszumba a hívők, hogy részt vegyenek a szertartásokon. Ezen a napon vásárt is szoktak tartani Akszumban.

Róma, november 6.

De Bono tábornok tegnap este érkezett meg Rómába. A pátyaudvaron Mussolini miniszterelnök és a kormány tagjai várták a hazatérő volt főparancsnokot. Mussolini De Bono elé sietett és megölelte majd megcsókolta.

Goga, Cuza és Mihalache felszólalásai zárják le a felirati vitát

Bucuresti, december 6.

Tekintettel a mai hivatalos ünnepre, a parlament három napos szünetet tart. Hétfőn ül össze a parlament, amikor is a felirati vita során hétfőn Goga, kedden Cuza, szerdán pedig Mihalache szólal fel.

Szerdán egyébként be is fejeződik a felirati vita és utána megkezdődik a törvényjavaslatok vitája. A bucurestii lapok értesülése szerint elsőnek a közigazgatási reformról szóló törvényjavaslatot tárgyalják le.

Döntő nap a francia parlamentben

Heves viták a fegyveres alakulatok miatt

Páris, december 6.

A fegyverkezési kérdések tárgyalásánál viharos összecsapásra került a sor a francia parlamentben és az elnök csak nagy nehézségek árán tudta a rendet helyreállítani. Az egyik képviselő a limogesi véres események ügyét elevenítette fel és annak előidézésével a városka vezetését vádolta meg. A felszólaló képviselő szerint a városi tanács tagjai szölitették fel a baloldali népfőnt tagjait, hogy a Tűzkeresztel szembeálljanak.

A francia parlament tegnap délutáni ülésén egyébként folytatódott a botrányos jelenetek. Teitinger és Xavier képviselők

beszéltek és felszólalásaik alatt a pártok kölcsönösen a gyilkosság vádjával illették egymást. Xavier gunyosan aposztrofálta a kommunistákat és kijelentette, hogy a kommunizmus a vallásháború idejét eleveníti fel majd így fejezte be beszédét: Elég volt gyilkos uraim!

A kommunisták erre kórusban kiáltottak a képviselő felé:

— Maguk a gyilkosok, nem mi.

A mai nap folytatódik a vita és valószínűleg sor kerül arra is, hogy Laval ismételt felvesse a bizalmi kérdést. Általában úgy ítélik meg a helyzetet, hogy ma dől el a Laval kormány sorsa.

A nagy karácsonyi tombola 23. száma

Revolveres botrány a debreceni nyilaskeresz- tesek párthelyiségében Amikor a megsértődött párttag fejszével és revolverrel vesz magának elégtételt

Debrecen, december 6.
Rendkívül súlyos játszódozt le
tegnap este a nyilaskeresztes párt debreceni párthelyiségében. Este 8 óra körül megjelent a párthelyiségben Varjassy Imre kovácsmester, aki nemrégiben kivált a pártból mivel a vezetőséggel súlyos differenciái támadtak. A napokban azonban sértő tartalmu névtelen levelet kapott és meg volt győződve arról, hogy a levél csak a párt vezetőségétől eredhet.

Ezért ment el a párthelyiségbe, ahol elégtételt akart magának követelni. Hogy az "elégtétel" nyomósabb legyen, Csik János nevű segédjét is magával vitte, aki egy szekercével volt felfegyverkezve.

Varjassy mindenekelőtt Gulyás Gábort

a párt egyik vezető tagját vonta felelősségre. Heves vita támadt a két ember között, amelynek során Varjassy háromszor a menyecskébe lőtt. Ezután el akart távozni, de a kapuban összetalálkozott Szedlár Vilmos-sai, a párt jelenlegi vezetőjével, akivel a vita az udvaron és a kapu alatt tovább folytatódott. Amint Varjassy előadja, a párt több tagja megtámadta őt, mire ő ismét a revolverét vette elő és a levegőbe lőtt háromszor. A golyók így nem találtak, de a feldühödött párttagok rátámadtak és súlyosan összeverték a kovácsmestert. Végül is rendőrség érkezett a helyszínre és megakadályozta a verekedés elfajulását. — A nyomozás folyik.

Felvágta ereit egy német emigráns a cluji rendőrségen, mert vissza akarták toloncolni Németországba

Cluj, december 6.
Megdöbbentő öngyilkossági kísérlet történt tegnap délután a cluji rendőrség folyosóján. Pár nappal ezelőtt a hadbírószék két fiatalembert, névszerint Kurt Seils 22 éves szakácsot és Erich Wens 26 éves mechanikust ítélte 4-4 napra tiltott határátlépés miatt. A fiatal emberek Careinél lépték át a határt. Németországból, egy koncentrációs táborból menekültek el, ahol 13 hónapig szenvedtek végig a horogkereszt uralom összes borzalmaiból csupán azért, — mert Hitler uralomra jutott előtt a szociáldemokrata párt tagjai voltak. Végül is rengeteg szenvedés után örültek tetették magukat és egy jobb érzésű orvos segítségével az elmekórházba kerültek, ahonnan nagy nehézségek árán megszöktek.

Hetelig barangoltak Németországban, míg elérték a cseh határt. Azon átjutottak és sikerült Careiig elérkezniük, ahol azonban egy esti razzia során elfogták őket.

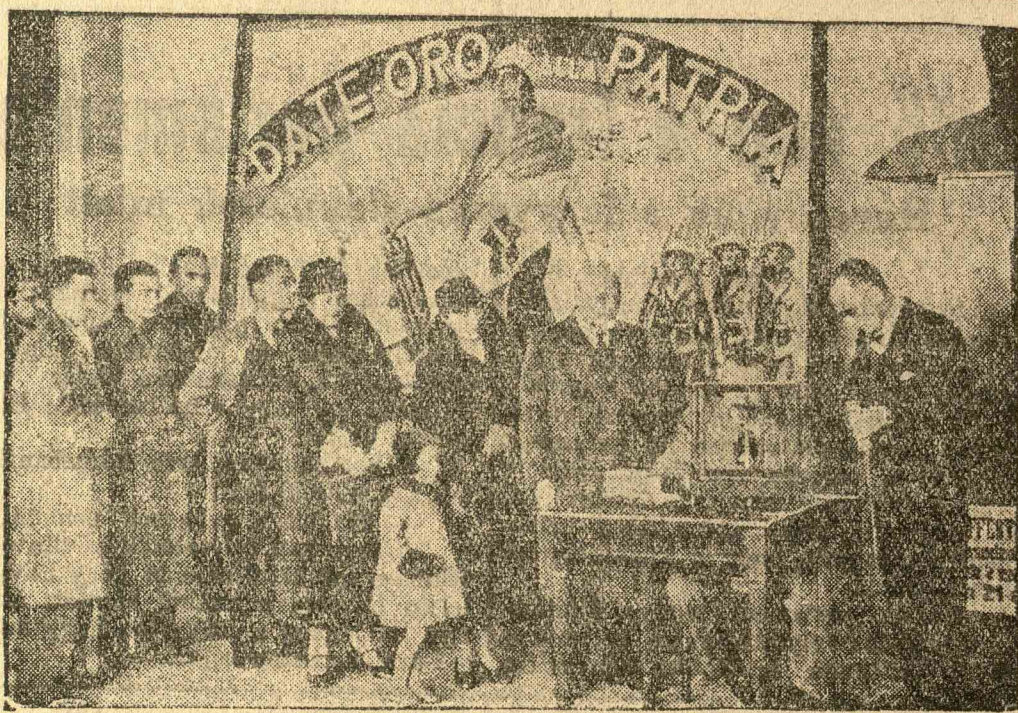
A hadbírószék enyhe ítéletével mind-

ketten meg voltak elégedve. Tegnap járt le a büntetésük és átszállították őket a sziguranciára, ahol közölték velük, hogy kénytelenek Magyarországra küldeni őket. A két emigráns kétségbeesve hallotta a határozatot, mert ez egyértelmű azzal, hogy ismét átadják őket Németországnak.

Amikor a rendőr visszakisérte őket a cellába, Kurt Seils hirtelen kiszakította magát és az udvaron egy zsilettel felvágta az ereket. Hamarosan orvos érkezett a helyszínre és kimosta a szerencsétlen ember sebeit.

A két ember most kétségbeesetten várja, hogy mi lesz velük, mert kijelentésük szerint inkább ezerszer öngyilkosságot követnek el, semmint még egyszer a német rendőrség karmai közé kerüljenek.

— Én is, te is, ő is, valamennyien ott leszünk a Starvinta-Törökvas bálon.

„Adjatok aranyat a hazának!”

Rómában hosszú sorokban vonul a lakosság az aranybevéltőhivatalok elé, hogy aranytárgyait felajánlja a háború céljaira.

Kivágandó és összegyűjtendő

Igazoló szelvény.

Aki 30 szelvényt összegyűjt, az részt vehet a karácsonyi tombolán

1935. november—december hó

A NAP

★

És azután?

Eppen most volt két hónapja annak, hogy Mussolini elmondotta emlékeztető rádióbeszédét, amely után messze Keletafrikában megindultak a repülőgépek, a tankok megszólaltak a puskák és ágyuk: a diadalmas feketeinges hadsereg elindult, hogy legyőzze a fekete bőrű hadsereget. Háborús lázban égett Olaszország, éneklő, csillogó szemű tömeg járta be a városok utcáit és a népus fejét vagy legalább is a szakállát követelte.

Két hónap elteltével békeszellők kezdenek fujdogálni Keletafrikában és Nyugat Európában egyaránt. A közvetlenül érdekelt felek és a kívülállók egyaránt megelégedtek a vérözönt: békét akarnak. Olaszország számára már hajlandók bizonyos területi engedményeket adni (és ez talán Abessziniának sincs már ellenére) Olaszország pedig hajlandó egy ilyen fél-győzelemmel is beérni és beszüntetni a háborút. Mert ez az alig két hónapja tartó háború isszonyú pénzt emésztett fel, az olasz városok és falvak lakói máris kimerültek a rengeteg áldozatban. Belső kölesön, hustalan napok, világítatlan és fűtetlen házak, szegénység és éhezés jelzik a háború útját és Olaszország ugylátszik, még sincs egészen felkészülve a háborúra, ha mindez már hatvan nap elteltével fokozottabb mértékben jelentkezik.

Olaszország tehát megkapja Abessziniát egy részét és Mussolini mellőzve állíthatja majd népe előtt, hogy győzött. Pillanatnyilag ezt talán el is lehet hinni a mindenthívó olaszokkal, sőt pillanatnyilag kiféle is ugylátszik majd, mintha a Duce elérte volna, amit akar. A túlnépesedett Olaszország számára valóban megkönnyebbülést és lecsapolást jelent ha néhány millió családot el tud helyezni az Abesszinia testéből kitépott területeken.

És mi lesz azután?

Mert nekünk hiába beszél Mussolini s hiába beszél a fasiszta civilizálásról. Mi nagyon jól tudjuk, hogy az abesszinia rab-szolgaság sokkal több szabadságot jelent, mint az olasz, a fasiszta rab-szolgaság. A tigre és ogadeni tartományok félvad népe fehér zászlót lenget az olasz bombavető repülőgépek láttán, fejét a földhöz verve hódol meg a modern olasz hadsereg előrenyomulásakor. De mi lesz akkor, ha a fegyveres seregek helyett békés olasz munkáscsapatok költöznek be majd Tigre, Danakil s Ogaden tartományokba? Akik nem fegyverrel, hanem kalapáccsal, vésővel, árral jönnek majd, hogy gyermekeik számára kenyeret szerezzenek, kenyeret, amit az anya ország nem tudott megadni?

A félvad népeknek imponál a fegyver, de annál kevésbé a kalapács és az üllő. A félvad nép meghódol a fegyverek előtt, — mert kénytelen meghódolni előttük. De eljön az idő, amikor az olaszok nem fegyverrel, hanem kalapáccsal, vésővel, ásóval és egyéb békés szerszámokkal veszik ki a kenyeret a benszülöttek szájából. Ez már nem fog imponálni a fekete bőrű és bizonyosra vehetjük, hogy az Abessziniától kitépott és olasz uralom alá került területek állandó véres zavargások színhelyei lesznek.

Nagyon kétes ez a győzelem, amit Olaszország Abesszinia felett arat. És nagyon kétes értékű az a béke, amely Olaszország és Abesszinia között készül.

Megváltozott az Oradea-aradi vasúti menetrend

Január 1-től kezdve lassabban fognak járni a vonatok

Timisoara, december 5. Csütörtökről péntekre virradó éjjel a menetrendekben változás történt. — Aradról elágazó mellékvonalak személyvonatokat automatizálással szerelik fel. A Timisoara—Aradra eddig déli 12 óra 21 perckor induló vonat a diákokra való tekintettel déli 13 óra 15 perckor indul. Az Aradról Timisoara felé induló 3181 számú vonat — mely a Timisoarai vonathoz való folytatása érdekében — déli 13 óra 48 perc helyett 14 óra 37 perckor indul Aradról és 17 óra 24 perckor érkezik Oradeára az eddigi 16 óra 55 perc helyett. A 3182 számú személyvonat Oradea-

ról az eddigi 12 óra 53 perc helyett 12 óra 45 perckor indul Aradra és 15 óra 39 perckor érkezik oda az eddigi 16 óra 10 perc helyett. A két Arad-Oradea-i vonat menetsebessége 70 kilométer. Májusban feltétlenül be fogják állítani a Timisoara—Oradea közötti gyorsvonatokat is. A gyorsvonatoknak december 20-ra tervezett sebesség lecsökkentését — ami az egész ország területén közlekedő vonatok menetváltozását vonja maga után — január tizedikére halasztották, mert a vasutigazgatóság nem akar karácsony előtt ilyen nagy változást előidézni.

Sztrájkra készülnek a jiuulvölgyi bányászok

60 tagú bizottság folytatja a tárgyalásokat

Deva, december 6. Ismeretes az a békekonfliktus amely a jiuulvölgyében a bányászok és a Társulat között tört ki. A közszükségleti cikkek hiánya folytán a munkások is körülbelül 25 százalékos béremelést kértek. Kérésük elutasítását követően a bányászok a bucaresti döntőbíróhoz fordultak, amely kérésüket visszautasította. Ezzel a lépéssel a bányászok körében és sorozatos gyűlések tartottak, amelyen a szakszervezetek képviselői a petrosani bányatársulatokkal

kötött kollektív szerződés felbontását. A munkásgyűlések kimondták, hogy a gyűlések határozatait küldöttség útján hozzák a bányász-társulatok tudomására és ennek kivételére ki is küldtek egy 60 tagból álló bizottságot. Ha nem sikerül békés megoldást találni a munkások kérésének teljesítésére, akkor az összes Jiuulvölgyi bányákban egy adott szóra leáll a munka. A szakszervezetek vezetői azonban reménykednek abban, hogy sikerülni fog az ellentétet elsimítani.

Ne fesse haját! Hajfestés nélkül a haj visszakapja eredeti színét a Floreal hajregenerátor használatával. Nem tartalmaz semminemű festékanyagot. A haj magába szívja ezen vizet, elősegíti a haj növekedését, táplálását, minél fogva az ősz haj rövid időn belül visszakapja eredeti színét és egészségét. Ezenkívül erősíti a haj gyökerét és ellenállóbbá teszi, sőt segíti a haj növekedését és szaporodását. — 1 üveg ára 60 lei.

Vezérképviselő: Pap Drogueria
Oradea, Eulevardul Regele Ferdinand No. 9. Naponta postai szétküldés.

Agyonlőtte magát Szolnokon egy budapesti ügyvéd

Elveszítette egykori legendás vagyonát, ezért végzett magával

Szolnok, december 6. Megrendítő öngyilkosság történt a város lakosságát. A szolnoki Tisza-parti szállóban felfüggesztette magát dr. Bruck, 53 éves, ismert budapesti ügyvéd. Aki 25 évvel ezelőtt hatalmas kávéházi tulajdonosi voltak Német-Kele-Afrikában s

gazdagságáról valóságos legendák keringtek. A háború ideje alatt az angolok Ceylon szigetére internálták, majd a háború befejezése után minden vagyonát elvesztette és visszatért Budapestre. Tettét minden valószínűség szerint anyagi okok miatt követte el.

Eszedelmes oradeai sipistákat fogott el a carei rendőrség

„Itt a piros, ott a piros” játékkal kitesztelték egy bulgáriai asszonyt a vonaton

Carei, december 6. Derekovka Mihályné Bulgáriából jött a vonatra, hogy itt lévő rokonait megjárassa. Utközben három férfi telepedett a vasúti fülkébe és kártyázni kezdtek. Az asszony nem ismerte az „Itt a piros, ott a piros” játékot és annak menetét érdeklődött. A férfiak lassan-lassan meggyőzték a hisztériás asszonyt a kártyajátékba, hogy a végén az asszony száz frankot veszített el.

A sipisták ezenkívül elszedték aranyórát és két értékes gyűrűjét. Amikor az asszony látta hogy a sipisták áldozata lett jelentette az esetet a carei vasútállomáson ahol a sipistákat letartóztatták.

A rendőrség a szélhámosokat névszerint András Ferencet Goldstein Zsigmondot és Róth Józsefet letartóztatta. Mind a három ellen az oradeai ügyészség hamis kártyázás miatt hetekkel ezelőtt elfogatóparancsot adott ki.

Megjelent: János bácsi utazásai

Magyarországon, a fővárosban és az abesszin harctéren

Az erdélyi bérkocsis kacagató kalandjai és humoros utazásai.

Ara csak 5 lej

Minden újságárusnál kapható

Lelőttek egy szovjetrepülő Finnország fölött

Helsöfors, december 6.

Tegnap délután körülbelül 10 perccel kereszttel lebegett egy orosz repülőgép Finnország felett. A finn határőrök tüz alá vették a szovjet gépet, amely bizonyára golyótól találtan kenyszerleszállást végzett a szovjet területén.

— Ha jól akar mulatni, jöjjön a Staruinta. Törekvés bálba.

— Aldott állapotban levő nők, ifjú anyák és többgyermekes asszonyok az enyhe, természetes „Ferenc József” keserűviznek már mérsékelt adagokban való használata által is könnyű és hig ürülést, ugyancsak rendes gyomor- és bél működést érnek el. A modern nőgyógyászat főképviselei a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és azt kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találták.

Sulyos baleset a vándorcirkuszban

Lugo, december 6.

A megyében lévő Vintul de Sus községben nagyvásárt tartottak és ebből az alkalomból egy vándorcirkusz is tanyát ütött a piacon. Az előadás keretében éppen egy bohóc produkálta magát, amikor egy óriási pillanatban a néhány méter magas asztal megrongosodott és a nézők sorában levő Clar Caterina 33 éves bocsai illetőségű nőnek a lábára zuhant és azt eltörte. A szerencsétlenül járt nőt azonnal bevitették a kórházba, hely hiányában elhelyezni azonban nem tudták és így a rendőrségnek kellett orvosi ápolásról gondoskodni.

— December 26-án Staruinta-Törekvés bál a Katholikus Körben.

RÁDIÓMŰSOR

SZOMBAT

Bucuresti: 13: Lemezek 13.45: Tőzsde Sport 13.55: Lemezek 14.15: Hírek 14.35: Lemezek 18: Marcu zenekar 20: Hírek 20.15: Lemezek 20.40: Felolvasás 21: Jazz 22.30: Hírek 22.45: Vendégloji zene 23.20: Lemezek 23.45: Hírek 24: Táncczene

Budapest I: 7.45: Torna Utána Hang- lemezek 11: Hírek 11.20: Felolvasás 11.45: Felolvasás 12.10: Nemzetközi vízeljárószolgálat 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból időjárásjelentés 13.05: Hang- lemezek 13.30: Hírek 14.20: Pontos időjelzés 14.30: Cigányzene 15.40: Hírek 17.10: Helyszíni közvetítés a 72. számú mozgópostahivatalból 17.50: Pontos időjelzés 18.30: Jazz 19: Verebely Tibor dr előadása 19.30: Hegedű és Zongora 20: Karinthy Frigyes csevegése 20.30: Budapesti Hangversenyzenekar 21.40: Hírek 22: Tarka est 24: Időjárásjelentés 24.05 Cigányzene 1.05: Hírek.

3 oldal

„ERDELYI MAGYARSÁG”

1935 december 8.

Adémon

49

— Kapitány urnak rádiógrammja érkezett e percben!

Charlie gyorsan felbontotta a táviratot és kipirult arccal olvasta annak tartalmát:

"Itt vagyok és váriak a boldog szerelem szigetén. A te Normád."

Hirtelen megváltozott a hangulata. Nevetni, énekelni, ujjongani szeretett volna boldogságában. Odafordult tisztársaihoz s kacagva mutogatta a táviratot:

— Nem vagyok már a kis özvegy. — Nem gunyolódhattok már rajtam. Ide néztek: hazahív a feleségem.

Oda adta nekik a rádiógrammot maga pedig futott egyenesen a hajó parancsnokához. Elébe állt s a boldogságtól remegő hangon szólt:

— Parancsnok urtól alássan szabadságot kérek!

A parancsnok barátságosan nézett rá:

— Minek neked a szabadság? Uj kaland! Uj szerelem!

Charlie megint elpirult mint az ártatlan leány.

— Nem, mondta — a régi szerelem. A régi kaland. A feleségem vár odahaza.

— Mióta nem láttad, Charlie?

— Hat hónapja éppen, de nekem úgy tetszik, hogy hat éve már!

A parancsnok megveregette a vállát:

— Jól van elmehepsz. Mennyi szabadságot akarsz?

— Hat hónapot kapitány ur!

— Megadom, ha megígéred, hogy csak ugyan a feleségeddel töltöd ezt a fél évet.

Charlie felujjongott vidáman:

— Parancsnok ur, csak nem gondolod hogy más nőhöz hajt a szívem?

Kézet fogtak és Charlie Dugan kapitány egy óra múlva elhagyta a hajót.

Amint találkoztak, annyira meg voltak hatva, hogy egyikük ajkára sem jött egyetlen szó sem. Nézték egymást halgatagon, de a tekintetük beszédesebb volt. Mennyi panasza, mennyi érzés, mennyi szemrehányás és mennyi remény volt ezekben a tekintetekben!

Norma nyerte vissza előbb az önuralmát.

— Charlie — mondotta — én nagyon boldog vagyok, hogy itt vagy megint melletttem!

A kapitány legyőzte meghatottságát s szinte vidáman szólt:

— Asszonykám, soha, soha többé el nem hagyjuk egymást!

Norma nevetett.

— Elfelejtöd a megálgapodást. Hat hónap a boldog szerelem szigetén, azután jobbra én, balra te.

— Ne gondoljunk most erre, Norma. Hat hónap rengeteg idő. Hat hónapig boldognak lenni sok is a szerelmes szívnek.

— A hat hónaphól — felelte Norma — tizenkettőt csinálunk most. Meghosszabbítjuk az időt azzal hogy kettesben leszünk mindig. Nem járunk sehová, nem barátkozunk senkivel nem mulatunk, nem eszünk tivornyát. Kéz a kézben, csendesen, — egymás mellett haladunk mindig.

Szegényke azt hitte hogy valóban így lesz. Ő komolyan akarta is, de Charlie egy hétnél tovább nem bírta. Amikor pedig ez a probahét letelt, este a kaszinóba kíváncsított és addig könyörgött Normának, — amíg az beleegyezett:

— Hát nem bánom, menj és korán gyere haza.

(Folyt. köv.)

4. oldal.

"ERDELYI MAGYARSÁG"

1935 december 3.

Ujabb nagyszabású állami panama Spanyolországba 100 millióval károsították meg az államot a fegyverrendeléseknel

Madrid, december 6.

Ujabb nagyarányú panama pattant ki a spanyol képviselőházban. Carpanza képviselő bemutatott a képviselőháznak egy levelet, amelyben felhívják a képviselő figyelmét arra, hogy a legutóbb megrendelt hadfelszerelési cikkek megrendelésénél nagyarányú panama történt, amely nem kevesebb, mint 100 millió peseta kárt okozott az államnak. A fegyverszállításnál ugyanis

egy olyan céget részesítettek előnyben amelynek árai sokkal kedvezőtlenebbek az árai silányabbak voltak.

A szenzáció erejeként ható bejelentés kapcsolataiban már a vizsgálat is megkezdődött és kihallgatták Moreno Calvo államtitkárt, aki részben beismert, másrészt tett az ügyben.

A vizsgálat tovább folyik.

Egy Baia-Mare melletti községben

Tizenegy ember ivott a veszett tehén tejéből

Valamennyiüket a cluji Pasteur intézetbe szállították.

Baia Mare, december 6.

Még az ősszel történt, hogy a baia marei járásban levő Farcasa községben Boia Vasile görög katolikus lelkész tehenét megharapta egy kutya. A mezőn történt az eset és így nem tudták ellenőrizni, hogy a kóbor kutya veszett volt-e vagy sem. A tehén tejét tovább itták, sőt még el is adták belőle Benedek Ignácznak, egy többgyermekes özvegyasszonynak.

A héten azután a tehenen kitört a veszettség. Az állatot levágták és a baia marei állatorvos megállapította, hogy veszett volt.

A tehén levágott fejét felküldték a cluji Pasteurba, ahonnan táviratilag értesítették a község előjáróságát, hogy mindazok akik a veszett tehén tejéből ittak, azonnal utazzanak fel Clujra a Pasteurba.

Ennek alapján tegnap 11 ember szállították el Farcasából a Pasteurba. Ezek között vannak: a görög katolikus lelkésznek bérése és négy gyermeke, özv. Ben. Ignácné 4 gyermekével és Markocsán Dor kovácsmester, aki a beteg tehén tejjel babrált és fertőzést kaphatott.

Nyomora mi 11

A vonat elé ugrott egy 16. éves kereskedősegéd

Targu Mures, december 6.

Megrendítő öngyilkossági kísérlet történt tegnap este a nagyállomáson. Egy fiatalember éppen abban a pillanatban vetette magát a 8 óra 40 perces személyvonat mozdonya elé amikor az befutott a targu-muresi állomásra. A vonatra várakozók emelték ki a szerencsétlen fiatalembert a

mozdony kerekai alól és szállították be kórházba.

A hatósági vizsgálat során kiderült, hogy Sebestyén Istvánnak hívják, 18 éves foglalkozásra nézve kereskedő segéd, nyomora miatt akart megválni az életét. Állapota rendkívül súlyos, minthogy a jén szerzett sérüléseket. Felépülésében bíznak az orvosok.

Az 1936-os olimpiász propagandája

Tschammer-Osten a német olimpiász-bizottság vezére Párisban tartózkodik, ahol előadást tart a sporthírlapírók előtt az 1936-os olimpiászról.

Fel akarják robbantani a „Bremen” gőzöst New-York kikötőjében

Amerikai hadihajók védelme alatt fut ki a német
óriás gőzös a nyílt tengerre

New-York december 6.

A new-yorki rendőrség névtelen levelet kapott amelyben értesítették, hogy a Bremen nevű német óriáshajó ellen merényletet akarnak elkövetni. A titokzatos névtelen levélíró szerint a hajót alá akarják

aknázni és a kikötőből való kifutás pillanatában levegőbe akarják röpíteni. A rendőrség ennek a levélnek alapján elhatározta, hogy amikor a német hajó kifut New-York kikötőjéből a kikötő parancsnoksága alatt álló összes hadihajók el fogják kísérni, — amíg a hajó a nyílt tengerre ér.

Pogromra uszítanak a palesztinai arabok

Jaffa, december 6.

A jaffai rendőrség betiltotta azt a tervbevett tüntetést, amelyet a palesztinai arabok akartak rendezni a palesztinai zsidók ellen. A rendőrség ugyanis értesült arról, hogy az arab kikötő munkások között röpcédulákat osztogattak szét. Ezeket fel-

hívják az arabokat, hogy mérszóljanak le minden zsidót. A rendőrség ezért a kikötőben kutatást tartott, amelynek eredménye az volt, hogy rengeteg propaganda iratot koboztak el és számos letartóztatást eszközöltek az arabok soraiban.

Amerikát idegesíti a távol-keleti helyzet

Washington, december 6.

Hull, amerikai külügyi államtitkár nyilatkozatot adott a távolkeleti helyzetről. — Hull óva intett mindenkit attól, hogy a Távolkeleten erőszakos politikai változásokat eszközöljön, mert ez nemcsak az USA számára járna veszedelemmel, hanem az ösz-

szes erősen érdekelt államok részére is. Az Egyesült Államok kormánya — Hull kijelentése szerint — tekintetbe vette Kína jelenlegi helyzetét és véleménye szerint a helyzetet nem szabad erőszakoskodással még jobban kiélezni.

Összeütközött egy szekérrel a cluj-oradeai autóbusz

A szekér elé fogott ló elpusztult

Cluj december 6.

Sulyos autószerencsétlenség történt csütörtökön délután a Cluj-Floresti útszakaszon. A Clujról Oradeára induló személyszállító autóbusz a délutáni órákban Floresti község közelében az egyik utkeresztelődésnél belerohant egy szekérbe. Az autóbusz vezetője szerencsére még idejében elfordította a kormánykereket és ha az összeütközést nem is tudta megakadályozni, annyit sikerült elérnie, hogy a teljes se-

bességgel rohanó gépkocsi a szekér elé fogott lovat ütötte el, olyan erővel, hogy az rögtön kimúlt. A szekér vezetőjének csodálatosképpen semmi baja sem történt. Az autóbusz utasai közül egy esendőrörmester a fején, egy nő pedig a vállán szenvedett sérüléseket.

A cluji jelentés vétele után érdeklődünk az oradeai autóbusztársaságnál, ahonnan azt a felvilágosítást kaptuk, hogy az autóbusz utasai közül nem sérült meg senki.

Ujabb 30 nappal hosszabbították meg a Marghita melletti gyilkosok vizsgálati fogságát

Előre megiontolt szándékkal verték agyon Fritea Iosifot

Oradea, december 6.

Elsőnek számoltunk be arról a megdöbbentő gyilkosságról, amely november 10-én este játszódott le a Marghita közelében levő Marginea község határában, ahol Beteg Craciun és Sabau Gheorghe margineai legények bestiális kegyetlenséggel megölték Fritea Josif 25 éves haragosukat.

A vizsgálat megállapításai szerint a három legény közötti halálosvégű verekedést szóváltás előzte meg, mert Fritea állítólag eltörte a Beteg tulajdonát képező korsót és azt nem volt hajlandó megfizetni. A vita mindinkább elfajult, végül is Beteg

és Sabau karókkal támadtak a szerencsétlen legényre és agyonverték.

A vizsgálóbíró a tegnapi nap folyamán kezdte meg a tanú kihallgatásokat a bestiális gyilkosság ügyében. A tanúk egyhangzóan azt állítják, hogy Beteg Craciun előre készült a gyilkosságra. Friteát megleste az országúton, akkor amikor az egy öccsével és barátjával együtt bálba készült.

A vallomások befejezése után Fersigan vizsgálóbíró intézkedett, hogy a letartóztatott gyilkosok vizsgálati fogságát tovább harminc nappal hosszabbítsák meg.

Medvigy Mihályné temetése

Oradea, december 6.

Péntek délelőtt 11 órakor helyezték örök nyugalomra özvegy dávidházi Medvigy Mihályné, született esörgői ledmeczi Heritz Erzsébet, néhai Medvigy Mihály kuriai tanácselnök özvegyét az olasz temető Haller kapujából. A 82 éves korában elhunyt matróna kolttestét Budapestről szállították haza Oradeára és az itteni családi sírhelyen férje és háboruban elesett fia sírja mellé temették el.

A temetésen a város társadalmának színe-java megjelent. Ott láttuk dr. Markovits Manót, dr. Cziffra Kálmánt, dr. Gyöngyössi Istvánt és másokat. Budapestről érkezett a temetésre az elhunyt uriaszony fia, Medvigy István dr. táblai tanácselnök.

A gyászszertartást Brösztel apátkanonok végezte fényes papi segédlettel. Magyar Dalárda két gyászeneket énekelt majd a koporsót leeresztették a sírba.

A fényes temetést az Erdélyi „Concordia” cég végezte nagy körültekintéssel.

Miklas elnök Papen vacsoráján

Bécs, december 6.

Papen, bécsi német követ, aki nemrégiben tért vissza bécsi állomáshelyére tegnap fogadtatást rendezett amelyen megjelent osztrák részről maga Miklas szövetségi elnök is. A kormány Berger-Waldenegg külügyminiszter képviselte.

Leszállították a „Csiki Lapok” szerkesztőjének büntetését

Bucuresti, december 6.

Tegnap tárgyalta a bucaresti legfelsőbb Semmitőszék a „Csiki Lapok” szerkesztőjének bűnperét. A Semmitőszék Péter Ferencet a lap tulajdonosát felmentette, Ferenc Béla cikkiró büntetését pedig 8 hónapra 3 hónapra szállította le.

Munkásszerencsétlenség Constanta mellett

Bucuresti, december 6.

A Constanta melletti Medgidia köfőjében partcsuszamlás történt, amelynek következtében három munkást eltemettek a kőtömbök. Mind a hármat holtan húzták ki a kőtömeg alól.

Pusztító vihar Bulgáriában

Szófia, december 6.

A bulgáriai Vraca községben irtózatoss erejű vihar dühöngött, amely rengeteg kárt okozott. A villám két embert agyon-sújtott.

Időjárás

Élénk északi, északnyugati szél. A hegyeken és északon hófúvás. Sok helyen továbbhi havazások, a síkságokon részben havas eső és olvadás, de éjjel visszafagyás következtében az uttestek jegesedése valószínű. Holnap a szél gyengülése, kevesebb csapadék, változó felhőzet. Több helyen köd. A déli órákban valószínűleg olvadás áll be.

„ERDELYI MAGYARSÁG”

1935 december 8.

Dessiét bombázzák az olasz repülők

A négus elhagyta a várost -- Megindult az abesszin előnyomulás

Dessiéből jelentik: Az abesszin ellen-támadás most már minden kétséget kizáróan minden fronton megindult. Az ellen-támadásra ugyanis az abesszin császár vörös sátrának a felhúzása adta meg a jelt. Az abesszin előőrsök már meg is kezdték előnyomulásukat és tegnap már össze is találkoztak az olasz elővédek előretolt részeivel. Imbru herceg csapataival szintén jelentős hadmozdulatokat tett és lényegesen előretolta állásait.

A párisi Havas iroda jelentése szerint az olaszok az előnyomulót Imbru herceg csapatait bombázás alá vették és ugyan-csak bombázták az olasz repülők Dessiét is abban a hitben, hogy az abesszin császár még mindig a városban tartózkodik. A négus azonban időközben eltávozott a városból és jelenleg ismeretlen helyen tartózkodik.

Aszmarából jelentik: Az északi hadszíntéren az olasz repülők felderítő útjuk közben eljutottak egészen Debarkáig, ahol menetelő abesszin csapatokat fedeztek fel, amelyek az olasz jobbszárny ellen akartak támadást megkísérelni. Az olasz repülők azonnal bombázás alá vették az átvonulási terepet és meglehetősen súlyos veszteségeket okoztak az abesszineknek.

Aszmarából jelentik: Az északi olasz haderők jobbszárnyának védelme alatt az olasz repülők egészen Gondarig repültek s ott több bombát dobtak le a városra. A bombázásnak rendkívül sok áldozata volt.

Az olasz csapatok megkezdték Tembien tartomány megtisztítását az egyes falvakba menekült abesszin harcosoktól. A tisztogatás folyamán kisebb-nagyobb csatározásokat vívtak az olaszok az abesszinekkel. Ezeknek a kisebb csetepatéknak azonban az olasz hadvezetőség nem tulajdonít nagy fontosságot.

Kassza herceg csapatainak egy része megütközött az olaszokkal de az olaszoknak rövid küzdelem után sikerült az abesszinek megfutamítani.

Rómából jelentik: Az olasz kormány most hozta nyilvánosságra a 64. számú hadijelentését, amely azonban még nem tesz említést Dessie bombázásáról.

Az egész eritreai fronton — írja a jelentés — jelentősen megélenkült a hadi tevékenység. Az olasz járőrök összetaláltak az abesszin előőrsökkel és összeütközéssé fejlődött a találkozás. Az abesszinek 24 halott hátrahagyása után visszavonultak. Az olasz veszteséglista 3 olasz halott-ról és egy sebesültől számol be. Az olasz repülők Gondar és Dabat-Verner között végeztek jelentős felderítő repüléseket.

A Tigre tartománybeli kopt papság ünneplés keretében ünnepelte meg szokásos évi vallási ünnepeinek egyikét. Erre az alkalomra a messzi vidékekről is leutaztak Akszumba a hívők hogy részt vegyenek a szertartásokon. Ezen a napon vásárt is szoktak tartani Akszumban.

New-Yersei állam kormányzója meglátogatta a siralomházban Hauptmann, Lindbergh-béby gyilkosát

Washingtonból jelentik: New-Yersei állam kormányzója állítólag oly adatok birtokába jutott, amelynek segítségével megtudja menteni a villamoszékétől Hauptmann Brunot, a Lindbergh bébi gyilkosát. A kormányzó felkereste Hauptmann a newyerseyi fogház siralomházában és hosszasan

elbeszélgetett vele. Amidőn távozott a börtönből a kormányzó, kijelentette az újságírók előtt, hogy külön-külön fogja a kegyelmi tanács tagjait meglátogatni és arra kéri, hogy látogassák meg egyenként a siralomházban Hauptmann.

Még sem adja Oradea városa bérbe a strandot

Kiderült, hogy a deficitről szóló jelentés mese

Megírtuk, hogy az interimbizottság legutóbbi ülésén Popescu Nicolae, a pénzügyi osztály főnöke jelentést terjesztett elő amelynek alapján megállapította, hogy a strandot bérbe kellene adni.

A javaslatot az interimbizottság nem vette magáévá és bizottságot küldött ki a kérdés tanulmányozására. Az interimbizottság csütörtöki ülésén Cristescu ügyvezető igazgatósági elnök reflektált Popescu javaslatára és alapos adatokkal alátámasztott jelentésében igazolta, hogy a strandnak nem volt deficitje sőt a rossz szezon ellenére is kitűnő eredményt mutattak fel.

A strand bevétele 703.201 lej volt, de a vendéglő bérletéből még 40.000 lej bevételi maradvány áll fenn. A szorosan veti adminisztrációs kiadások 250.000 lejt tettek ki mindössze, ezzel szemben 150.000 lejt a strand karbantartására fordítottak, a fennmaradó összegből pedig olyan beruházásokat eszközöltek, amelyekre feltétlenül szükség volt: új tutajt fektettek le, kabátokat építettek, virággruppokat létesítet-

tek stb.

— A strand igazgatása tehát — állapítja meg Cristescu elnök jelentése — nem csak hogy nem járt deficittel, hanem kitűnő eredménnyel működött. A városi tanács maga szögezte le, hogy a strand nem kereskedelmi vállalat, hanem közhasznú intézmény és ezért szállították le a belépőjegyek árát is a minimálisra. A szabad fürdőket sem tiltották be és ha mégis ilyen eredményt tudtak elérni, csak a rossz akarat állíthatja, hogy a strandra ráfizetett a város.

A jelentéshez Sangeorgeanu dr. tanácsos szól hozzá és tanácsársai nevében is kijelentette, hogy az interimbizottság legteljesebb elismeréssel és bizalommal adózik Cristescu elnök működésével szemben és felkéri az ügyosztályfőnököket, hogy más kor ne terjesszenek be elhamarkodott jelentéseket, amelyek sérthetnék az ügyvezető igazgatóság elnökét.

Ezek után valószínű, hogy a strand továbbra is a városháza kezelésében marad.

Az anyakönyvi hivatalból

Az elmúlt héten az anyakönyvi hivatalban a következő változásokat vezették keresztül.

Házasságok: Cs. Kun Zsigmond — Szabó Ida, dr. Malisa Géza — Nosz Ilona, Baráti Lajos — Macsinga Mária, Hasas Sándor — Kondor Juliánna, Klein József — Davidovits Ilona, Jámbor János — Tóth Erzsébet, Glück E. — Sniczer Berta. Kiss Gyula — Hurguly Eszter, Tóth Zoltán — Ráksi Agnes. Roman Gergely — Görbe Krisztina, Szolnoki Ferenc — Haczezan Margit, Sós István — Farkas Julianna.

Születések: Onicza Flórián, Nagy Irén, Krecz Magda, D. Vasadi János, Márk János, Andró János, Kovács Margit, Imre László, Fürst Edit, Jas Gabriella, Nagy Lajos, Kabodi István, Klein Judit, Starer Jecza, Kécses Éva, Szántai Miklós, Lukács Mária, Hegedüs Imre, Krisan Auróra.

Halálozások: Lagányi Károly 38 éves, özv. Bartha Józsefné 78 éves, Fehér János 2 éves, Kolozs Károly 82 éves, Diósy Ödön 62 éves, Klein Ödön 56 éves, Buda Márton 71 éves, Középegy Kálmán 15 éves, Habuc János 37 éves, özv. Pápai Imréné 58 éves, özv. Szappanos Lajosné 39 éves, Hadadi Irén 4 napos, Sajti Julianna 24 éves, Kabádi István 3 óra, özv. Romanescu Miklósné 50 éves, Diményi Jánosné 40 éves, Farkas Flórián 78 éves, Tótkés Bálint 54 éves, Georgievici Anna 51 éves, Lakatos Amália 74 éves, Szabó Sándor 58 éves, Durkó Lajos 33 éves, Szücs Ferenc 38 éves, özv. Bebe Györgyné 54 éves, özv. Lázár Vilmosné 50 éves, Varga Józsefné 33 éves, Irinyi Dávid 73 éves, özv. Friedmann Mihályné 76 éves, özv. Bérczi Jánosné 80 éves, Monenciu József 39 éves.

Új előírás szerinti Számla-könyvek

készültek és kaphatók

Pásztor Ede papíráruházában
Piața Mihai Viteazul 4.

APROHIRDETÉSEK

Hajtogatáshoz könyvkötő munkálá-nyok felvételek. Jelentkezni a kiadóhivatalban. 3561

Lakbérszerződés nyomtatvány kapható Pásztor Ede papíráruházában.

Eladó 2 nagyobb festékes hordó. Cím a kiadóhivatalban.

Maradék raktáramat nagy tételek szövet, téli áru és öltöny hozzávalókkal bővittem ki, hihetetlen olcsó árakkal. Pavel-u. 27. 3563

Üzlet redőny 3 m széles 3 és fél m. magas olcsón eladó. Boros János kereskedő Tince. 3569

Tiszteséges józanéletű gyermektelen házaspár házmesternek azonnalra felvétetik. Str. Cuza Voda 47. 3567

Tauteiu, Padurea Neagra, Centulec Cuzap és környéki községekbe fix fizetéssel és jutálékkal megbízható újságárutókat keresünk. Jelentkezni lehet a Vészi hírlap-irodában, Marghitán.

Töredék arany, ezüst ért briliántért, régi pénzekért mindenkinél többet fizetnek 90, 100, 120, 150, 200 lejt grammonként. **HERBST** ékszerárház Oradea, Bulv. Regele Ferdinand 3.

Gyermekekhez értő komolyabb nő gyermek mellé alkalmazást talál. Winkler, Str. Cuza Voda 79-a. 3566

NYOMATOTT KIADÓTULAJDONOS PÁSZTOR EDE CÉG KÖRFORGÓGÉPE ORADEA.

"ERDELYI MAGYARSÁG"
6. évfolyam. 1935 december 3.